

جمهوری اسلامی ایران: پروژه بین المللی منارید
تقویت و انسجام سازمانی در راستای مدیریت یکپارچه منابع طبیعی
Iran: MENARID, Institutional Strengthening and
Coherence for Integrated Natural Resources Management

استراتژی بخش روابط عمومی در پروژه بین المللی منارید

نگارش: نازلی هنربخش

مسئول روابط عمومی - پروژه بین المللی منارید

فروردین ۱۳۹۴

بسمه تعالی

فهرست

۳	مقدمه
۳	بیان اهداف
۴	مخاطبان
۵	منابع و ابزار
۶	وضعیت اولیه
۷	وضعیت کنونی
۹	وضع مطلوب
۹	استراتژی‌ها و شاخص‌ها
۲۰	پیامهای اصلی
۲۱	ارزیابی موفقیت‌ها و اصلاح استراتژی

مقدمه:

پروژه بین‌المللی منارید (MENARID): "تقویت و انسجام سازمانی در راستای مدیریت یکپارچه منابع طبیعی"

پروژه بین‌المللی منارید (MENARID) در چارچوب برنامه توسعه پایدار و یکپارچه کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در هفت کشور اردن، الجزایر، ایران، تونس، مراکش، مصر و یمن اجرا می‌شود. این پروژه در ایران، با مشارکت تسهیلات جهانی محیط زیست (GEF)، برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور به‌عنوان نماینده دولت از شهریور ۱۳۹۰ آغاز شده است.

این پروژه، به منظور، توسعه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی تجدید شونده با توجه به سازگاری با شرایط اقلیمی و منافع محیط زیست جهانی در ایران اجرا می‌شود. همچنین پروژه در پی آن است که از ظرفیت زیست‌بوم‌ها در جهت تامین معاش مردم محلی حفاظت نماید. این پروژه در مرحله نخست، در ۴ حوزه آبخیز در پنج استان کشور (تهران، سمنان، کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و یزد) عملیاتی می‌شود. این حوزه‌ها معرف شرایط متنوع موجود در مناطق خشک هستند و از کاربری‌های متنوعی برخوردار بوده که انجام هماهنگی‌های بین بخشی در آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

پروژه منارید، یکی از پروژه‌های بزرگ مقیاس GEF در ایران، در چهار حوزه آبخیز مختلف شامل زیست بوم مرتع، جنگل، اراضی آبی و دیم در مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب در سه استان سیستان و بلوچستان، کرمانشاه و یزد و همچنین دو استان سمنان و تهران، عرصه‌های الگویی پروژه مدیریت پایدار منابع آب و خاک (حبله رود)، اجرا می‌شود.

این پروژه با سیاست‌های تسهیلات محیط زیست جهانی در ۴ محور اصلی آن به شرح زیر همسو است:

- ۱- تخریب سرزمین: پروژه منارید بر ایجاد محیطی توانمند برای گنجاندن مدیریت پایدار سرزمین در متن سیاست‌ها و برنامه‌ها در سطوح ملی و محلی در ایران تاکید دارد.
- ۲- آب‌های بین‌المللی: با شناسایی عوامل تاثیرگذار و نیازهای گوناگون از منابع آبی، پروژه منارید الگوهای بهره‌برداری پایدار از منابع آب را به منظور برقراری تعادل در بهره‌برداری از منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی در حوزه‌های آبخیز مرزی معرفی خواهد نمود.
- ۳- حفاظت از تنوع زیستی: این پروژه به محدودیت‌های ساختاری و سازمانی و نیز خلاءهای قانونی در ارتباط با مباحث مربوط به حفاظت از تنوع زیستی و فعالیت‌های معیشتی جوامع تحت تاثیر می‌پردازد.
- ۴- تغییر اقلیم: با اندازه‌گیری، پایش و نشان دادن ترسیب کربن و منافع حاصل از آن برای زیست‌بوم و معیشت مردم، این پروژه به کنترل روند تغییر اقلیم کمک می‌کند.

بیان اهداف:

هدف اصلی پروژه، رفع خلاءها و موانع قانونی موجود جهت مدیریت یکپارچه منابع طبیعی از طریق توسعه و تقویت هماهنگی، ظرفیت سازمانی و اشتراک دانش و نیز به نمایش گذاردن شیوه‌های موفق و پایدار مدیریت آب و اراضی و تعمیم آنها به سطوح بالاتر است.

جهت تحقق هدف مذکور، سه دستاورد کلان به شرح زیر از این پروژه انتظار می‌رود:

- ۱- ارتقاء دانش و درک عمومی در مورد عوامل تغییر کاربری اراضی که به تخریب سرزمین، اکوسیستم و آب منجر می‌شوند و در پی آن پیامدهایی نیز بر خدمات اکوسیستمی و معیشت جوامع محلی دارند؛
- ۲- ایجاد بستری توانمند برای مدیریت یکپارچه منابع طبیعی و استفاده از دانش بوجود آمده از بند ۱؛

۳- ارائه رویکردها و فن‌آوری‌های برگرفته از جوامع در زمینه سازگاری با تغییرات اقلیمی و مدیریت پایدار آب و سرزمین که در اقدامات مدیریت جامع منابع طبیعی قابل مشاهده باشد.

اهداف بخش روابط عمومی

به منظور دستیابی به هریک از این دستاوردها، چند خروجی برای آنها در نظر گرفته شده است. دستاورد اول شامل چهار خروجی است که یکی از آنها در زیر آمده است:

«افزایش آگاهی در تمامی سطوح از جامعه محلی تا دست اندرکاران سطح ملی در مورد نیازها و منافع حاصل از رویکرد جامع در مدیریت منابع طبیعی»

این خروجی بطور مستقیم اهداف بخش روابط عمومی پروژه منارید را بیان می‌دارد.

ارتقای سطح آگاهی و دانش تمامی سطوح جامعه در زمینه اثرات تخریب سرزمین، منافع مدیریت جامع منابع طبیعی و فعالیتهای مشارکتی، همچنین اطلاع‌رسانی و شفاف‌سازی در خصوص اقدامات این پروژه، منجر به حساس‌سازی افراد جامعه اعم از تصمیم‌گیران و مدیران دولتی تا بهره‌برداران محلی نسبت به ارزش منابع طبیعی و مدیریت یکپارچه آن شده و اقدامات پروژه را ملموس‌تر و کاربردی‌تر خواهد ساخت. لذا اهداف بخش روابط عمومی در پروژه منارید را می‌توان چنین برشمرد:

- ۱- حساس‌سازی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان (بخش‌های خصوصی و دولتی) نسبت به منافع رویکرد مدیریت جامع منابع طبیعی در زمینه حفظ و مدیریت منابع و منافع اقتصادی آن؛
- ۲- ارتقای آگاهی در سطح سازمانی، فنی و مدیریتی در میان سطح میانی دست اندرکاران مدیریت منابع طبیعی؛
- ۳- ارتقای سطح آگاهی در مورد منافع حاصل از مدیریت یکپارچه منابع طبیعی در جامعه و در سطح مردم محلی برای جلب حمایت و مشارکت آنها در اقدامات مربوطه.

شایان ذکر است، سه هدف بالا با تاکید بیشتری در مناطق الگویی پروژه منارید دنبال می‌شود.

خروجی‌های مورد انتظار از بخش روابط عمومی در پروژه منارید در ادامه ذکر می‌شوند:

- ۱- افزایش آگاهی و درک مشترک از تخریب سرزمین و مدیریت یکپارچه و پایدار منابع طبیعی؛
- ۲- کمک به افزایش ظرفیت برای برنامه‌ریزی و مدیریت مشارکتی در منابع طبیعی؛
- ۳- تشویق به سرمایه‌گذاری در فعالیتهای تولیدی زنان؛
- ۴- افزایش آگاهی در زمینه تاثیر مشترک زنان و مردان در اشتغال پایدار در جوامع محلی؛
- ۵- انتقال و اشتراک دانش ایجاد شده در پروژه در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، انسجام سازمانی و معیشت پایدار؛
- ۶- تعمیم داستانهای موفق پروژه در سطوح بین‌المللی و ملی.

مخاطبان:

بر اساس سند پروژه منارید، چهار سطح از ذینفعان برای این پروژه تعریف شده‌اند:

- ۱- دولت: در سه سطح محلی، استانی و ملی، از مهمترین ذینفعان به‌شمار می‌آید. در سطح ملی، بخش‌های دولتی مخصوصاً آنها که مستقیم و یا غیر مستقیم با منابع طبیعی ارتباط دارند، به طور قابل ملاحظه‌ای با پروژه منارید مرتبط هستند، این بخش‌ها شامل فرمانداری، امور آب، محیط زیست، گردشگری، کشاورزی، صنایع و... می‌شوند.

- ۲- جوامع محلی: به‌ویژه اقشار بسیار فقیر که نه تنها محافظین تنوع زیستی و دارایی‌های زیست محیطی هستند، بلکه زندگی آنها به کیفیت منابع طبیعی وابسته است.
- ۳- بخش خصوصی: این بخش به خصوص ظرفیت ایجاد فرصت‌های جدید در فرایند توسعه و اقتصادی نمودن بسیاری از ایده‌ها و فعالیت‌ها را دارا است. رویکردهای کاربردی و مقرون به صرفه به طور خاص نیازمند تکامل فن‌آوری‌ها و خدمات ویژه هستند که توسط بخش خصوصی به عنوان فرصت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری، توسعه و مورد اصلاح قرار می‌گیرند.
- ۴- جوامع مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد: این تشکلهای از دست‌اندرکاران مهم در ارتقاء سطح آگاهی مردم در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی خواهند بود. نقش آنها در مناطق الگویی اجرای پروژه و در فرایند توسعه پایدار و ارتقاء سطح معیشت جوامع محلی و مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی قابل توجه است.

مخاطبان بخش روابط عمومی

بنا به آنچه بیان شد، مخاطبان بخش روابط عمومی در پروژه منارید، بطور کلی در پنج دسته قرار می‌گیرند:

- ۱- مدیران و برنامه‌ریزان؛
- ۲- کارشناسان و متخصصان؛
- ۳- عموم مردم، بویژه مناطق الگویی پروژه؛
- ۴- جوامع مدنی، سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش خصوصی؛
- ۵- حامیان و شرکای پروژه.

مخاطبان بخش روابط عمومی	سطح ملی	سطح محلی
۱- مدیران و برنامه‌ریزان	نمایندگان مجلس، مدیران ارشد سازمانهای جنگلها، محیط زیست، برنامه و بودجه و وزارتخانه های نیرو، خارجه، کار، کشور، جهاد کشاورزی و ...	استانداران، فرمانداران و سایر اعضای کمیته پایش و برنامه ریزی استانی
۲- کارشناسان و متخصصان	کارشناسان خبره سازمانهای جنگلها، محیط زیست، برنامه و بودجه و وزارتخانه های نیرو، خارجه، کار، کشور، جهاد کشاورزی و استید دانشگاهها و محققین حوزه منابع طبیعی و محیط زیست	اعضای کمیته فنی استانی، اساتید دانشگاههای استانهای پایلوت پروژه و محققین این استانها
۳- عموم مردم	در کل کشور	جامعه محلی در روستاهای پایلوت پروژه و مردم نزدیکترین شهرستان به پروژه
۴- جوامع مدنی، سازمانهای مردم‌نهاد و بخش خصوصی	در کل کشور	در استانهای پایلوت پروژه
۵- حامیان و شرکای پروژه		GEF, UNDP, ICARDA, IFAD و سایر آژانسهای UN

منابع و ابزار:

منابع اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی را می‌توان به سه دسته کلی تقسیم‌بندی کرد:

۱- منابع انسانی ۲- منابع دانشی ۳- منابع تبلیغاتی
این منابع از طریق ابزاری طبق جدول زیر محقق می‌شوند که در بخش روابط عمومی پروژه منارید مورد استفاده قرار می‌گیرند:

ابزار	منابع اطلاع‌رسانی	
دفا تر روابط عمومی ادارات کل و سازمان دفا تر ترویج ادارات کل و سازمان خبرنگاران، عکاسان گروه‌های تاثیرگذار در جامعه مانند مذهبیون محققان و دانشجویان سازمانهای مردم نهاد	منابع انسانی	۱
انتشار کتب تخصصی و عمومی، انتشار بروشور، factsheet, leaflet, مدارس، شرکت در سمینارها، جلسات، کارگاهها، انتشار گزارشات علمی - ترویجی	منابع دانشی	۲
رسانه‌ها، بیلبردها، اقلام ترویجی، شرکت در فستیوال‌ها، نمایشگاه‌ها، فیلمهای مستند	منابع تبلیغاتی	۳

وضعیت اولیه:

پروژه منارید در آغاز فعالیت در سال ۱۳۹۰، در سند پروژه خود چارچوبی منطقی از نتایج مورد انتظار پروژه بر اساس اهداف بدون آن ترسیک کرد. بر این اساس، وضع موجود شاخص‌های پروژه، وضع موجود آن، اهداف پروژه در پایان، منبع تایید و ریسک‌های مهم آن را مشخص نمود. (پیوست شماره یک)

از آنجا که دستاورد یک پروژه بطور مشخص به « ارتقاء دانش و درک عمومی در مورد عوامل تغییر کاربری اراضی » که موضوع اصلی فعالیت‌های بخش روابط عمومی محسوب می‌شود، اشاره دارد، لیکن شاخص‌های این بخش در زیر آورده شده است:

- ۱- پروژه تحلیلی را در مورد وضعیت جنسیتی عاملان تغییر کاربری اراضی انجام داده و اقداماتی را جهت شناسایی و پرداختن به نیازهای خاص زنان و نیز همکاری ایشان در مدیریت جامع منابع طبیعی، منظور خواهد نمود.
- ۲- وجود شواهدی مبنی بر افزایش سطح آگاهی در سطح استانی و ملی و تاثیرگذاری تامین منابع مالی فعالیت‌های زیست محیطی روی زنان و نیز تاثیرات دوچندان تامین منابع مالی برای پروژه‌های تولیدی زنان.
- ۳- وجود سیستم پایش و پایگاه اطلاعاتی حساس به جنسیت در خصوص علل تغییر کاربری و ارزیابی تخریب آب و سرزمین.
- ۴- تعداد "تجارب موفق" مدیریت آب و مدیریت منابع طبیعی شناسایی شده در استان پابلوت

۵- تعداد ارزیابی‌های مربوط به زیان خسارات مرتبط با کاهش خدمات زیست بوم در ۴ استان پایلوت اعم از زیان‌های مالی، غیرپولی و رابطه آن‌ها باشد.

چنانچه به وضوح مشاهده می‌شود، تنها، شاخص شماره دو این دستاورد بر افزایش آگاهی در سطوح ملی و استانی تاکید دارد، لذا تنها شاخص سند پروژه است که می‌توان جهت ارزیابی فعالیت‌های بخش روابط عمومی مورد اندازه‌گیری قرار گیرد. البته این شاخص هم چنانچه ذکر شده، بر افزایش آگاهی در سطوح ملی و استانی بر تاثیرگذاری تامین منابع مالی فعالیت‌های زیست محیطی روی زنان و نیز تاثیرات دوجندان تامین منابع مالی برای پروژه‌های تولیدی زنان دلالت دارد.

شایان ذکر است فقدان شاخصی مشخص جهت اندازه‌گیری میزان افزایش آگاهی و دانش عمومی در خصوص اهداف مشخص پروژه به‌ویژه در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی در سند مشهود است.

طبق مطالعات پایه انجام شده در سال ۹۱-۱۳۹۰ در زمینه شاخص شماره دو برای دستاورد یک، نتیجه زیر بدست آمد:

○ آگاهی نسبتاً کم در خصوص آگاهی نسبتاً کم در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی میان سیاستگذاران و عموم.

وضعیت کنونی:

چنانچه اشاره شد، پروژه منارید در سال ۱۳۹۰ در ایران با GEF و UNDP آغاز بکار کرد. طبق قوانین و مقررات GEF، پروژه‌های تحت حمایت این نهاد بین‌المللی در میانه زمان اجرا ارزیابی خواهند شد و عملکرد این پروژه‌ها بر اساس شاخص‌های بین‌المللی سنجیده می‌شود. بنابراین در اوایل سال ۱۳۹۳ این پروژه تحت ارزیابی میان دوره‌ای قرار گرفت. نتایج این ارزیابی را می‌توان بصورت خلاصه چنین اعلام کرد:

نتایج ارزیابی میان دوره‌ای		
موفق	کیفیت اجرای پروژه	
۱	فرایند اجرایی پروژه	میزان تعلق (مالکیت) دولت نحوه اجرا توسط UNDP
موفق	کیفیت کلی دستاوردهای پروژه	
۲	دستاوردهای پروژه	میزان ارتباط با اهداف اثربخشی کارایی
نسبتاً موفق	کیفیت کلی پایش و ارزیابی پروژه	
۳	پایش و ارزیابی پروژه	طراحی پایش و ارزیابی در شروع پروژه اجرای برنامه پایش و ارزیابی پروژه
نسبتاً موفق	ریسک کلی پایداری پروژه	
۴	پایداری پروژه	پایداری منابع مالی پایداری اقتصادی-اجتماعی
محتمل		

نسبتا محتمل	پایداری ساختار نهادی و دولتی		
نسبتا محتمل	پایداری زیست محیطی		
متوسط	ارتقای وضعیت محیط زیست		
متوسط	کاهش تنش های زیست محیطی	تاثیرات پروژه	۵
متوسط	پیشرفت در جهت تغییر وضع موجود		
قابل توجه	نتایج کلی پروژه		

به این ترتیب، پروژه منارید در ارزیابی میان دوره‌ای موفق ارزیابی شد.

فعالیت های بخش روابط عمومی در پروژه منارید تا کنون را می توان بطور خلاصه چنین بیان کرد:

کمیت	فعالیت انجام شده
بیش از ۱۰۰	انتشار اخبار در رسانه های ملی و استانی
۱۰ جلد	انتشار و توزیع کتب
۵ شماره	انتشار و توزیع خبرنامه
۱۳ عدد	انتشار و توزیع بروشور عمومی و تخصصی
با بیش از ۸۰۰۰ بازدیدکننده	راه اندازی وب سایت
۵ عدد	شرکت در کنفرانسهای ملی
۳ عدد	شرکت در نمایشگاههای استانی و ملی
بیش از ۲۰۰۰ عدد	تولید و توزیع اقلام ترویجی
۱ عدد	برگزاری کنفرانس خبری
۵ عدد	بازدید خبرنگاران از فعالیتهای پروژه
۳۰ عدد	تهیه فیلم مستند از فعالیتهای پروژه

با توجه به موفقیت پروژه و گستردگی اقدامات پروژه در بخش روابط عمومی؛ فقدان شاخصی جامع در چارچوب منطقی پروژه بیش از پیش نمود داشت، لذا همزمان با ارزیابی میان دوره‌ای پروژه، جهت رفع این نقیصه، اصلاح شاخص مربوط به فعالیت‌های بخش روابط عمومی درخواست شد. بنابراین شاخص شماره دو دستاورد اول به صورت زیر اصلاح شد:

۲- افزایش آگاهی‌ها در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، تاثیر جنسیتی سرمایه‌گذاری در محیط زیست و تاثیرات فزاینده فعالیت‌های تولیدی زنان در تمام سطوح، که از طریق تعداد مقالات، اخبار در رسانه‌های مکتوب و صدا و سیما، حضور در کنفرانس‌ها، سمینارها، کارگاه‌ها در خصوص موضوعات فوق و تعداد درخواست‌ها برای اطلاعات بیشتر.

شاخص اندازه‌گیری آن نیز بدون تغییر بصورت زیر در نظر گرفته شد:

۱۰ درصد افزایش در سطح آگاهی ملی نسبت به تاثیر جنسیتی سرمایه‌گذاری در محیط زیست و تاثیرات فزاینده فعالیت‌های تولیدی زنان

وضع مطلوب:

چنانچه اشاره شد وضعیت مطلوب ترسیم شده طبق چارچوب منطقی پروژه، افزایش ده درصدی سطح آگاهی ملی نسبت به تاثیر جنسیتی سرمایه‌گذاری در محیط زیست و تاثیرات فزاینده فعالیت‌های تولیدی زنان، است. لیکن جهت اصلاح و تکمیل این شاخص، همچنین همه سونگری استراتژی‌ها و شاخص‌های مورد نظر پروژه در بخش روابط عمومی، با عنایت به خروجی‌های مورد انتظار از این بخش (ذکر شده در صفحه ۴) و با توجه به اهمیت موضوع مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، شش استراتژی به همراه شاخص پایش، مخاطبین، ابزار و روش و همکاران جهت تحقق هر یک از استراتژی‌ها در زیر ارائه می‌شود.

استراتژی‌ها و شاخص‌ها:

استراتژی ۱:

افزایش آگاهی عمومی در زمینه تخریب سرزمین و مدیریت یکپارچه منابع طبیعی در سطح ملی

شاخص اندازه‌گیری:

- ۱- روند صعودی تعداد درخواست‌های اطلاعات در زمینه تخریب سرزمین و مدیریت یکپارچه منابع طبیعی از پروژه بطور کتبی و شفاهی؛
- ۲- افزایش تعداد مقالات و پایان‌نامه‌ها در استانهای کاری پروژه تا ۲۰٪ تا سال ۲۰۱۶؛
- ۳- روند صعودی تعداد بازدیدکنندگان از وب سایت پروژه تا ۵۰٪ تا سال ۲۰۱۶؛
- ۴- باز خورد عمومی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی.

مخاطبین:

افزایش آگاهی تمامی مردم در کلیه سطوح مدنظر است، بطوریکه تمامی پنج سطح اشاره شده در بخش مخاطبین را شامل می‌شود.

ابزار و روش‌ها:

ردیف	ابزار	روشها
۱	رهبران مذهبی	رهبران مذهبی یکی از تاثیرگذارترین ذینفعان پروژه بر روی اقشار مختلف جامعه محسوب می‌شوند. ایشان می‌توانند با قدرت نفوذ مردمی و از طریق آموزه‌های دینی، عموم مردم را با موضوعات تخریب سرزمین، مدیریت یکپارچه منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست آشنا نمایند. برگزاری جلسات معرفی پروژه و اهداف آن، جلسات دوره‌ای برای آگاه‌سازی ایشان از میزان پیشرفت پروژه و اثرات مثبت آن در سایتهای اجرایی و تهیه

و چاپ مقالاتی با کمک ایشان روشهای موثری برای جلب همکاری و بهره‌مندی از نقش سازنده آنها خواهد بود.		
سازمانهای مردم نهاد با توجه به پایگاه مردمی- علمی که به ذاته از آن برخوردار هستند، از مهمترین ابزار اطلاع‌رسانی و آگاهسازی عمومی در جوامع مدنی به‌شمار می‌آیند، همچنین حلقه واسط بین مردم و دولت نیز قلمداد می‌شوند. همکاری نزدیک با این سازمانها در سطوح ملی و استانی، برگزاری جلسات مشورتی با ایشان در خصوص راهبردهای مورد نظر پروژه و درگیر نمودن آنها با موضوعات تخریب سرزمین، مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، بسیج جوامع محلی و نقش زنان در امر حفاظت از منابع طبیعی و درآمدزایی خانوار جهت تحقق اهداف پروژه مثبت ارزیابی می‌شود.	سازمان‌های مردم نهاد	۲
در طول حیات پروژه، سمینارها و کارگاه‌های مختلفی با موضوعات عمومی و تخصصی برگزار شده و خواهد شد. این کارگاه‌ها و سمینارها با توجه به گستردگی شرکت کنندگان از سطوح ملی، استانی و محلی اثرات مفیدی بر افزایش آگاهی عمومی در میان مسئولین کشوری، متخصصان، دانشجویان و سایر علاقمندان داشته و خواهد داشت. همچنین، پروژه در نمایشگاه‌های مرتبط با موضوعات موردنظر پروژه نیز شرکت فعال خواهد داشت. علاوه بر آن، بطور معمول در حاشیه سمینارها، نمایشگاهی از دستاوردهای پروژه نیز برگزار می‌کند.	شرکت در نمایشگاه‌ها، سمینارها و کارگاه‌ها	۳
بطور معمول، رسانه نقش فعالی در ارائه اطلاعات و دانش در جوامع ایفا می‌کند. پروژه منارید از این ابزار قدرتمند غافل نمانده و با انعکاس منظم اخبار پروژه در رسانهای دیداری و شنیداری ملی و استانی در جلب توجه عموم می‌کوشد. پروژه سعی دارد بطور متوسط سالانه ۴۰ خبر و دو مقاله علمی- ترویجی در رسانه‌های کشور داشت باشد.	رسانه‌های ملی و استانی	۴
شبکه‌های اجتماعی ابزاری نوظهوری برای آگاهی‌رسانی و اطلاع‌رسانی قلمداد می‌شوند. ایجاد صفحه‌ای با نام منارید در آپارات، twitter و LinkedIn در جذب مخاطبان این شبکه‌های اجتماعی مفید خواهد بود. همچنین به تبادل و ایجاد دانش در فضای مجازی و در میان علاقمندان موضوعات منابع طبیعی و حیث زیست منجر خواهد شد.	شبکه‌های اجتماعی اینترنتی	۵
به منظور جلب توجه عموم، اقلام ترویجی- آموزشی ویژه‌ای در پروژه تهیه شده است که تهدیدات تخریب سرزمین و فرصتهای مدیریت یکپارچه منابع طبیعی همچنین نقش مردم محلی و تصمیم‌گیری از سطوح پایین با بالا را برجسته نوده است. این روند طی سال‌های آتی پروژه نیز ادامه خواهد داشت. (بروشورهای عمومی- تخصصی، کتابچه‌ها، کتاب‌ها، بنر، استند، پوستر، تصاویر رنگی، دیوان‌نویسی، فیلم‌های مستند از اقدامات پروژه و ... از جمله	اقلام ترویجی-آموزشی	۶

این اقلام محسوب می‌شوند.) خبرنامه نیز یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی- دانشی پروژه است که بطور فصلی چاپ و توزیع می‌شود. مخاطبین آن بطور معمول شامل مدیران، تصمیم‌گیران، کارشناسان و مردم محلی هستند. خبرنامه‌ها بر روی وب سایت پروژه نیز بارگذاری می‌شود.		
با توجه به دسترسی گسترده همگان به وب سایت پروژه، علاوه بر اخبار و رویدادهای به‌روز پروژه، گزارشات تحقیقات و اقدامات اجرایی پروژه همچنین مقالات علمی در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، تخریب سرزمین، ارزشگذار اقتصادی مواهب طبیعی روی وب سایت قرار دارد. (آدرس وب سایت پروژه: www.menarid.ir)	وب سایت پروژه	۷

همکاران:

به منظور تحقق این استراتژی، همکاری تمامی تیم پروژه در سطح ملی و استانی الزامی به نظر می‌رسد، بخصوص کارشناسان مدیریت دانش و ظرفیت‌سازی از مهمترین همکاران محسوب می‌شوند.

استراتژی ۲:

افزایش آگاهی برنامه‌ریزان و مدیران سطوح سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در تمامی بخش‌ها در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی

شاخص اندازه‌گیری:

- ۱- روند تغییر رویکرد مدیریت منابع طبیعی در استانهای پایلوت پروژه؛
- ۲- روند صعودی نهادهای درگیر و همکار پروژه در سطح ملی و استانی تا سال ۲۰۱۶؛
- ۳- تعداد نمایندگان مجلس و مدیران ارشد کشوری آشنا و متاثر از پروژه تا سال ۲۰۱۶.

مخاطبین:

مدیران و برنامه‌ریزان دفتر مقام معظم رهبری، نمایندگان مجلس، نهاد ریاست جمهوری، مدیران ارشد سازمان‌های جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، محیط زیست، برنامه و بودجه و وزارتخانه های نیرو، خارجه، کار، کشور، جهاد کشاورزی و، استانداران، فرمانداران و سایر اعضای کمیته پایش و برنامه ریزی استانی

ابزار و روش‌ها:

روشها	ابزار	ردیف
جلسات منظم در قالب کمیته‌های راهبری پروژه، پایش و برنامه‌ریزی استان، کمیته فنی و مدیریت حوزه آبخیز در سطح شهرستان با مدیران و تصمیم‌گیران نهادهای دولتی برگزار می‌شود. همچنین جلسات منظمی جهت گزارش دهی و مشورت با معاونت	جلسات دوره‌ای منظم	۱

		توسعه روستایی و مناطق محروم نهاد ریاست جمهوری و نمایندگان مجلس شهرهای پایلوت پروژه برگزار می‌شود.
۲	سمینارها و کارگاه‌ها	در طول حیات پروژه، سمینارها و کارگاه‌های مختلفی با موضوعات تخصصی در استانهای پایلوت پروژه برگزار شده و خواهد شد. این کارگاه‌ها و سمینارها بطور تخصصی برای مدیران و برنامه ریزان در زمینه مدیریت منابع طبیعی برگزار خواهد شد. هدف از برگزاری این سمینارها و کارگاه‌ها افزایش آگاهی برنامه‌ریزان و مدیران سطوح سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در تمامی بخش‌ها در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی بوده و است.
۳	نمایشگاه‌ها	برگزاری نمایشگاه‌های مرتبط با موضوعات مرتبط با مدیریت یکپارچه منابع طبیعی اعم از نمایشگاه عکس و دستاوردهای روستایی پروژه منارید برای برنامه‌ریزان کشوری برگزار خواهد شد. همچنین در نمایشگاه‌های سالانه مانند نمایشگاه محیط زیست شرکت خواهد کرد. علاوه بر آن، بطور معمول در حاشیه سمینارها، نمایشگاهی از دستاوردهای پروژه نیز برگزار می‌کند.
۴	انتشارات	چاپ کتب ترجمه شده مرتبط با پروژه، بروشورهای تخصصی، گزارشات عملکرد سالانه پروژه و ... از جمله انتشارات پروژه محسوب می‌شوند که یکی از مخاطبین عمده آن مدیران و برنامه‌ریزان د نهادهای مختلف هستند.
۵	اقلام ترویجی	به منظور جلب توجه برنامه‌ریزان و سیاستمداران کشور، اقلام ترویجی - آموزشی ویژه‌ای در پروژه تهیه شده است که تهدیدات تخریب سرزمین و فرصتهای مدیریت یکپارچه منابع طبیعی همچنین نقش مردم محلی و تصمیم‌گیری از سطوح پایین با بالا را برجسته نموده است. این روند طی سال‌های آتی پروژه نیز ادامه خواهد داشت. (بنر، استند، پوستر، تصاویر رنگی، فیلم‌های مستند از اقدامات پروژه و از جمله این اقلام محسوب می‌شوند).
۶	رسانه‌های ملی و استانی	بطور معمول، رسانه نقش فعالی در ارائه اطلاعات و دانش در جوامع ایفا می‌کند. پروژه منارید از این ابزار قدرتمند غافل نمانده و با انعکاس منظم اخبار پروژه در رسانهای دیداری و شنیداری ملی و استانی در جلب توجه عموم می‌کوشد. پروژه سعی دارد بطور متوسط سالانه ۴۰ خبر و دو مقاله علمی-ترویجی در رسانه‌های کشور داشته باشد.
۷	پنل اس ام اس	پنل اس ام اس جهت اطلاع‌رسانی محدود در سطح مدیران و اعضای کمیته‌های پروژه در نظر گرفته شده است. این پنل یکی از ابزار کاربردی اطلاع‌رسانی برای مخاطب خاص بکار

	میرود.	
۸	وب سایت پروژه	با توجه به دسترسی گسترده همگان به وب سایت پروژه، علاوه بر اخبار و رویدادهای به‌روز پروژه، گزارشات تحقیقات و اقدامات اجرایی پروژه همچنین مقالات علمی در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، تخریب سرزمین، ارزشگذار اقتصادی مواهب طبیعی روی وب سایت قرار دارد. (آدرس وب سایت پروژه: www.menarid.ir)
۹	فیلم‌ها و سایر مستندات پروژه	فیلم‌های مستند از وضعیت موجود منطقه، همچنین اقدامات پروژه در سایتهای اجرایی به درستی امکان انعکاس تغییرات روی داده در اثر فعالیت پروژه در منطقه دارد. همچنین فیلم مستند یکی از تاثیرگذارترین ابزار آگاهی‌رسانی و جلب حمایت سطوح بالای تصمیم‌گیری به‌شمار می‌آید.

همکاران:

این استراتژی با همکاری کارشناسان مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، مدیریت دانش، ظرفیت‌سازی و همچنین حمایت مدیران اجرایی ملی و استانی محقق خواهد شد.

استراتژی ۳:

افزایش آگاهی جامعه محلی در مناطق پایلوت پروژه از طریق کمپین‌های اجتماعی و ارتباطاتی در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی و تاثیر مشترک زنان و مردان در اشتغال پایدار

شاخص اندازه‌گیری:

درصد مشارکت مردم محلی در فعالیتهای اجتماعی- ارتباطاتی در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی تا ۷۰٪ تا سال ۲۰۱۶

مخاطبین:

اعضای کمیته فنی استانی، اساتید دانشگاه‌های استان‌های پایلوت پروژه و محققین این استان‌ها، جامعه محلی در روستاهای پایلوت پروژه و مردم نزدیکترین شهرستان به پروژه، جوامع مدنی، سازمان‌های مردم نهاد و بخش خصوصی در استانهای پایلوت

ابزار و روش‌ها:

ردیف	ابزار	روشها
۱	جلسات محلی	برگزاری جلسات منظم در روستاهای پایلوت پروژه یکی از تاثیرگذارترین ابزار برای برقراری ارتباط دو جانبه میان تیم پروژه و مردم محلی اعم از زن و مرد به شمار می‌آید. در این جلسات، مردم محلی ضمن آگاهی از منافع مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، به بیان نظرات، ایده‌ها و اولیتهای خود می‌پردازند. و به نوعی به منظور

<p>مشارکت در مدیریت منابع طبیعی تمرین می‌کنند. از طریق راهبرد پایین به بالا پروژه سعی در افزایش آگاهی و مشارکت زنان و مردان در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی و اشتغال پایدار دارد.</p>		
<p>در مناطق روستایی پروژه گروه‌های توسعه و برنامه‌ریزی روستایی تشکیل شده است که ضمن ایجاد ظرفیت و آموزش مردم محلی در زمینه‌های مختلف از جمله برگزاری دوره های آموزش خیاطی، گلیم‌بافی، قالی‌بافی و ... با راه اندازی صندوق‌های خرد اعتباری، طبق نظر مردم محلی برای ایجاد اشتغال پایدار به مردم وام می‌دهد.</p>	گروه‌های توسعه و برنامه‌ریزی روستا	۲
<p>رهبران مذهبی، معتمدین و ریش سفیدان منطقه همچنین هنرمندان بومی از تاثیرگذارترین ذینفعان پروژه بر روی اقشار مختلف جامعه محسوب می‌شوند. ایشان می‌توانند با قدرت نفوذ مردمی و از طریق آموزه‌های دینی- عرفی مردم روستا را با موضوعات تخریب سرزمین، مدیریت یکپارچه منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست آشنا نمایند. ترتیب دادن سخنرانی‌های کوتاه و اثربخش، همچنین بازدیدهای منطقه‌ای برای رهبران مذهبی، معتمدین و ریش سفیدان منطقه به علاوه هنرمندان بومی، و حضور آنها در مراسم و برنامه های خاص پروژه انگیزه مردم محلی برای مشارکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های پروژه در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی را افزایش میدهد، و در ضمن افزایش آگاهی جامعه محلی را به همراه دارد.</p>	رهبران مذهبی، معتمدین محلی، ریش سفیدان منطقه، معلمان و هنرمندان بومی	۳
<p>مدارس فرصت مناسبی برای آگاه‌سازی جوانان روستایی در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، حفاظت از محیط زیست و اشتغال پایدار فراهم می‌آورد. همچنین پروژه اقدام به تاسیس مراکز آموزشی- فرهنگی در روستاهای پایلوت پروژه نموده است که با ارائه خدمات آموزشی- فرهنگی به کودکان، نوجوانان، جوانان و مادران نقش به‌سزایی در ارتقا فرهنگ مدیریت پایدار منابع طبیعی و بهره‌برداری پایدار از این منابع و حفاظت از محیط زیست ایفا می‌کند. برگزار کمپین‌های اجتماعی در روزهای خاص محیط زیستی طبق تقویم ملی و بین‌المللی در زمینه محیط زیست و منابع طبیعی، برگزاری مسابقات، ارائه کتب در زمینه محیط زیست و منابع طبیعی از طریق مدارس و این مراکز مثبت ارزیابی می‌شود. همچنین معلمان مدارس از طریق آموزش به دانش‌آموزان سبب ارتقا آگاهی این قشر از جوامع محلی در مناطق پایلوت پروژه در زمینه اهداف پروژه می‌شوند.</p>	مدارس و مراکز آموزشی- فرهنگی	۴

۵	بزرگداشت روزهای خاص محیط زیستی	چنانچه در مورد بالا ذکر شد، با بزرگداشت روزهای خاص محیط زیستی طبق تقویم ملی و بین‌المللی در زمینه محیط زیست و منابع طبیعی، راه اندازی کمپین‌های جشن و نشاط سبب ایجاد انگیزه و آگاهی رسانی مردم محلی نسبت به مواهب طبیعی و محیط زیست می‌شود. روزهایی مثل روز جهانی محیط زیست، روز تالاب‌ها، روز بیابان و روز هوای پاک، روز زمین پاک و
۶	اقدام ترویجی	به منظور جلب توجه عموم، اقدام ترویجی- آموزشی ویژه‌ای در پروژه تهیه شده است که تهدیدات تخریب سرزمین و فرصت‌های مدیریت یکپارچه منابع طبیعی همچنین نقش مردم محلی و تصمیم‌گیری از سطوح پایین با بالا را برجسته نموده است. این روند طی سال‌های آتی پروژه نیز ادامه خواهد داشت. (بروشورهای عمومی- تخصصی، کتابچه‌ها، کتاب‌ها، بنر، استند، پوستر، تصاویر رنگی، دیوارنویسی، فیلم‌های مستند از اقدامات پروژه و از جمله این اقدام محسوب می‌شوند). خبرنامه نیز یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی- دانشی پروژه است که بطور فصلی چاپ و توزیع می‌شود. مخاطبین آن بطور معمول مردم محلی را شامل می‌شود.
۷	رسانه‌های ملی و استانی	بطور معمول، رسانه نقش فعالی در ارائه اطلاعات و دانش در جوامع ایفا می‌کند. پروژه منارید از این ابزار قدرتمند غافل نمانده و با انعکاس منظم اخبار پروژه در رسانه‌های دیداری و شنیداری ملی و استانی در جلب توجه عموم می‌کوشد. پروژه سعی دارد بطور متوسط سالانه ۴۰ خبر و دو مقاله علمی- ترویجی در رسانه‌های کشور داشته باشد.
۸	نمایش فیلم	فیلم‌های مستند از وضعیت موجود منطقه، همچنین اقدامات پروژه در سایتهای اجرایی به درستی امکان انعکاس تغییرات روی داده در اثر فعالیت پروژه در منطقه دارد. نمایش فیلم‌های مستند از اقدامات پروژه تاثیر شگرفی بر مردم مناطق پایلوت پروژه خواهد داشت.
۹	سازمانه‌های مردم نهاد	سازمانهای مردم نهاد با توجه به پایگاه مردمی- علمی که به ذاته از آن برخوردار هستند، از مهمترین ابزار اطلاع‌رسانی و آگاهسازی عمومی در جوامع مدنی به‌شمار می‌آیند، همچنین حلقه واسط بین مردم و دولت نیز قلمداد می‌شوند . همکاری نزدیک با این سازمانها در سطوح ملی و استانی، برگزاری جلسات مشورتی با ایشان در خصوص راهبردهای مورد نظر پروژه و درگیر نمودن آنها با موضوعات تخریب سرزمین، مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، بسیج جوامع محلی و نقش

زنان در امر حفاظت از منابع طبیعی و درآمدزایی خانوار جهت تحقق اهداف پروژه مثبت ارزیابی می‌شود.	
---	--

همکاران:

این استراتژی با همکاری کارشناسان مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، مدیریت دانش، ظرفیت‌سازی و همچنین حمایت مدیران اجرایی ملی و استانی محقق خواهد شد.

استراتژی ۴:

نشر درس آموخته‌ها و تجارب موفق پروژه در سطوح ملی و بین‌المللی

شاخص اندازه‌گیری:

حداقل ۱۰ درخواست برای تعمیم تجارب موفق پروژه در سطح ملی و بین‌المللی تا سال ۲۰۱۶

مخاطبین:

برنامه‌ریزان و مدیران، کارشناسان و متخصصان، جوامع مدنی، سازمانهای مردم نهاد و بخش خصوصی همچنین حامیان و شرکای پروژه.

ابزار و روش‌ها:

ردیف	ابزار	روشها
۱	برگزاری سمینار بین‌المللی و ملی و بازدید از سایتهای پروژه	پروژه منارید با هدف اشتراک دانش، درس آموخته‌ها و یافته‌های پروژه بطور متوسط سالانه یک سمینار ملی برگزار می‌کند. همچنین سمینار بین‌المللی با هدف تبادل و اشتراک درس آموخته‌ها و تجارب موفق با حضور مدیران و سیاستمداران سایر کشورهای مجری منارید در منطقه خاورمیانه و شمال افریقا برگزار می‌کند. در حاشیه این سمینار بین‌المللی، بازدید از یکی از سایتهای اجرایی پروژه نیز صورت می‌گیرد تا دانش ایجاد شده در پروژه نشر یابد. همچنین بازدیدهایی برای ذینفعان پروژه در استانهای مجاور مناطق پایلوت و سایر مناطق با شرایط اکوسیستمی - اجتماعی مشابه در سطح ملی برنامه‌ریزی می‌شود.
۲	وب سایت پروژه	با توجه به دسترسی گسترده همگان به وب سایت پروژه، علاوه بر اخبار و رویدادهای به‌روز پروژه، گزارشات تحقیقات و اقدامات اجرایی پروژه همچنین مقالات علمی در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، تخریب سرزمین، ارزشگذاری اقتصادی مواهب طبیعی روی وب سایت قرار دارد. (آدرس وب سایت پروژه: www.menarid.ir)

۳	وبگاه ایکاردا	ایکاردا وبگاهی برای انعکاس رویدادهای پروژه‌های منارید منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طراحی و ایجاد کرده است. با بارگذاری اطلاعات، گزارشات و مستندات پروژه به زبان انگلیسی بر روی این وبگاه دانش و درس آموخته‌های پروژه‌همچنین تجارب موفق آن با سایر پروژه‌ها در منطقه و سایر کشورهای جهان بخصوص در مناطق خشک و نیمه خشک به اشتراک گذاشته می‌شود. (آدرس وبگاه ایکاردا: http://menarid.icarda.org)
۴	دبیرخانه مشترک پروژه‌های UNDP-GEF	پروژه منارید به عنوان پروژه مادر که هدف ایجاد انسجام سازمانی به منظور مدیریت یکپارچه منابع طبیعی را در دستور کار دارد، اقداما به تاسیس دبیرخانه مشترک پروژه‌های UNDP و GEF در زمینه محیط زیست و منابع طبیعی ف همچنین اشتغال پایدار نموده است. این دبیرخانه با برگزاری جلسات منظم کارشناسی و مدیریتی، همکاریهای مشترک بین پروژه‌ای، رفع چالش‌های مشترک پروژه‌های بین‌المللی در ایران، دانش افزایی و استفاده از تجارب میان پروژه‌های مختلف را باعث شده است، همچنین از موازی کاری و اعمال اشتباهات مشابه جلوگیری می‌کند. به علاوه، این دبیرخانه، سبب ایجاد همدلی و هماهنگی بیشتر میان این پروژه‌ها و دستگاههای متبوع آنها (سازمان حفاظت محیط زیست، جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور و وزارت کار) می‌شود.
۵	کنفرانسها، کارگاهها و نمایشگاهها	در طول حیات پروژه، سمینارها و کارگاه‌های مختلفی با موضوعات عمومی و تخصصی برگزار شده و خواهد شد. این کارگاهها و سمینارها با توجه به گستردگی شرکت کنندگان از سطوح ملی، استانی و محلی اثرات مفیدی بر افزایش آگاهی عمومی در میان مسئولین کشوری، متخصصان، دانشجویان و سایر علاقمندان داشته و خواهد داشت. همچنین، پروژه در نمایشگاه‌های مرتبط با موضوعات موردنظر پروژه نیز شرکت فعال خواهد داشت. علاوه بر آن، بطور معمول در حاشیه سمینارها، نمایشگاهی از دستاوردهای پروژه نیز برگزار می‌کند.

همکاران:

این استراتژی با همکاری کارشناسان مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، مدیریت دانش، ظرفیت‌سازی، مالی، اقتصاد محیط زیست و همچنین حمایت مدیران اجرایی ملی و استانی محقق خواهد شد.

استراتژی ۵:

اطلاع‌رسانی به شرکای اصلی پروژه در زمینه میزان پیشرفت پروژه

شاخص اندازه‌گیری:

- ۱- تعداد گزارشات فنی و عمومی ارائه شده به ذینفعان و شرکای پروژه
- ۲- هماهنگی حداقل دو جلسه گزارش دهی در سال

مخاطبین:

حامیان و شرکای پروژه GEF, UNDP, ICARDA, IFAD و سایر آژانسهای UN

ابزار و روش‌ها:

ردیف	ابزار	روشها
۱	سمینارها، کارگاه‌ها و نمایشگاه‌ها	در طول حیات پروژه، سمینارها و کارگاه‌های مختلفی با موضوعات عمومی و تخصصی برگزار شده و خواهد شد. این کارگاه‌ها و سمینارها با توجه به گستردگی شرکت کنندگان از سطوح ملی، استانی و محلی اثرات مفیدی بر افزایش آگاهی عمومی در میان مسئولین کشوری، متخصصان، دانشجویان و سایر علاقمندان داشته و خواهد داشت. همچنین، پروژه در نمایشگاه‌های مرتبط با موضوعات موردنظر پروژه نیز شرکت فعال خواهد داشت. علاوه بر آن، بطور معمول در حاشیه سمینارها، نمایشگاهی از دستاوردهای پروژه نیز برگزار می‌کند.
۲	وب سایت پروژه	با توجه به دسترسی گسترده همگان به وب سایت پروژه، علاوه بر اخبار و رویدادهای به‌روز پروژه، گزارشات تحقیقات و اقدامات اجرایی پروژه همچنین مقالات علمی در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، تخریب سرزمین، ارزشگذاری اقتصادی مواهب طبیعی روی وب سایت قرار دارد. (آدرس وب سایت پروژه: www.menarid.ir)
۳	وبگاه ایکاردا	ایکاردا وبگاهی برای انعکاس رویدادهای پروژه‌های منارید منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طراحی و ایجاد کرده است. با بارگذاری اطلاعات، گزارشات و مستندات پروژه به زبان انگلیسی بر روی این وبگاه دانش و درس آموخته‌های پروژه‌همچنین تجارب موفق آن با سایر پروژه‌ها در منطقه و سایر کشورهای جهان بخصوص در مناطق خشک و نیمه خشک به اشتراک گذاشته می‌شود. (آدرس وبگاه ایکاردا: http://menarid.icarda.org)
۴	اقدام ترویجی	به منظور جلب توجه عموم، اقدام ترویجی- آموزشی ویژه‌ای در پروژه تهیه شده است که تهدیدات تخریب سرزمین و فرصتهای

<p>مدیریت یکپارچه منابع طبیعی همچنین نقش مردم محلی و تصمیم‌گیری از سطوح پایین با بالا را برجسته نموده است. این روند طی سال‌های آتی پروژه نیز ادامه خواهد داشت. (بروشورهای عمومی - تخصصی، کتابچه‌ها، کتاب‌ها، بنر، استند، پوستر، تصاویر رنگی، دیوانوئسی، فیلم‌های مستند از اقدامات پروژه و ... از جمله این اقلام محسوب می‌شوند).</p> <p>خبرنامه نیز یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی - دانشی پروژه است که بطور فصلی چاپ و توزیع می‌شود. مخاطبین آن بطور معمول شامل مدیران، تصمیم‌گیران، کارشناسان و مردم محلی هستند. خبرنامه‌ها بر روی وب سایت پروژه نیز بارگذاری می‌شود.</p>		
<p>چاپ کتب ترجمه شده مرتبط با پروژه، بروشورهای تخصصی، گزارشات عملکرد سالانه پروژه و ... به زبان‌های فارسی و انگلیسی از جمله انتشارات پروژه محسوب می‌شوند که یکی از مخاطبین عمده آن مدیران و برنامه‌ریزان د نهادهای مختلف هستند.</p>	انتشارات	۵
<p>فیلم‌های مستند از وضعیت موجود منطقه، همچنین اقدامات پروژه در سایتهای اجرایی به درستی امکان انعکاس تغییرات روی داده در اثر فعالیت پروژه در مناطق دارد.</p>	نمایش فیلم‌های پروژه	۶

همکاران:

این استراتژی با همکاری کارشناسان مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، مدیریت دانش، ظرفیت‌سازی، مالی، اقتصاد محیط زیست و همچنین حمایت مدیران اجرایی ملی و استانی محقق خواهد شد.

استراتژی ۶:

تقویت شراکت و جذب حمایت‌کننده‌های جدید در سطح ملی و بین‌المللی

شاخص اندازه‌گیری:

تعداد تفاهم‌نامه‌های امضا شده و آغاز همکاری بین سازمانی در میان نهادهای مرتبط از جمله استانداری‌ها، فرمانداری‌ها، محیط زیست، آموزش و پرورش، جهاد کشاورزی، گردشگری، نیرو و ...

مخاطبین:

مدیران و برنامه‌ریزان کشوری و استانی، کارشناسان و متخصصان در سطح ملی و استانی، جوامع مدنی، سازمانهای مردم نهاد و بخش خصوصی، همچنین حامیان و شرکای پروژه و سایر آژانس‌های UN

ابزار و روش‌ها:

ردیف	ابزار	روشها
۱	تفاهم‌نامه‌های همکاری و پیشنهادهای همکاری مالی	انعقاد تفاهم‌نامه های همکاری با بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی موفق علاوه بر ایجاد انسجام سازمانی در سطوح مختلف و افزایش دانش کاربردی به جذب منابع مالی می‌انجامد. پروژه منارید با این هدف تفاهم‌نامه‌های همکاری با نهادهای مختلف از جمله دانشگاه‌ها، سازمان گردشگری، آموزش و پرورش، شرکت خصوصی باریج اسانس و ... دارد.
۲	کارگاه‌های مشورتی و نمایشگاه‌ها	کارگاه‌های مشورتی با نهادهای مختلف دولتی و خصوصی بویژه در زمینه مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، توسعه روستایی، اشتغال پایدار و ... در جذب منابع علمی و مالی پروژه مفید خواهد بود. همچنین، پروژه در نمایشگاه‌های مرتبط با موضوعات موردنظر پروژه نیز شرکت فعال خواهد داشت. علاوه بر آن، بطور معمول در حاشیه کارگاه‌ها، نمایشگاهی از دستاوردهای پروژه نیز برگزار می‌کند.
۳	وب سایت پروژه	با توجه به دسترسی گسترده همگان به وب سایت پروژه، علاوه بر اخبار و رویدادهای به‌روز پروژه، گزارشات تحقیقات و اقدامات اجرایی پروژه همچنین مقالات علمی در خصوص مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، اشتغال پایدار روستایی، تخریب سرزمین، ارزشگذاری اقتصادی مواهب طبیعی روی وب سایت قرار دارد. (آدرس وب سایت پروژه: www.menarid.ir)

همکاران:

این استراتژی با همکاری کارشناسان مدیریت یکپارچه منابع طبیعی، مدیریت دانش، ظرفیت‌سازی، مالی، اقتصاد محیط زیست و همچنین حمایت مدیران اجرایی ملی و استانی محقق خواهد شد.

پیامهای اصلی :

- ۱- برنامه‌ریزی و مدیریت منسجم و یکپارچه برای بهره‌برداری پایدار و حفاظت از منابع طبیعی الزامی است.
- ۲- وضعیت اقتصادی- اجتماعی مردم روستاهای مناطق خشک به‌ویژه مناطق پایلوت پروژه ارتقا یابد تا روند تخریب سرزمین به شکل منطقی در این مناطق معکوس شود.
- ۳- حفاظت و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی، کاهش فقر در روستاهای مناطق خشک را در بلند مدت منجر خواهد شد.
- ۴- کاهش اثرات تغییر اقلیم، حفاظت از تنوع زیستی، حفاظت از منابع آب و مقابله با تخریب سرزمین چهار معضل بزرگ زیست محیطی جهان و ایران در سالهای اخیر است.
- ۵- نهادها و بخش‌های مختلف باید اصول توسعه پایدار را در تمام مراحل برنامه‌ریزی خود مدنظر قرار دهند.
- ۶- یکپارچه‌سازی نظام برنامه‌ریزی و قانونگذاری کل کشور یک نیاز اولیه برای تحقق اصل ۵۰ قانون اساسی کشور است.

- ۷- برخورداری از عدالت زیست محیطی حق تمام افراد جامعه در تمام سطوح است.
- ۸- در جوامع محلی و روستایی، زنان هم‌ارز مردان سازنده و مثبتی در حفاظت از منابع طبیعی و درآمدزایی خانوار دارند.
- ۹- منابع طبیعی منبع اصلی درآمد در مناطق روستایی قلمداد می‌شوند و باید برای نسل امروز و فردا حفاظت شوند.
- ۱۰- مراتع، تالاب‌ها و جنگل‌ها و مناطق روستایی کشور علاوه بر ارزش زیست محیطی بالا، دارای جذابیت‌های گردشگری پایدار بالایی هستند.
- ۱۱- روند رو به رشد تخریب منابع طبیعی در صورت اتخاذ راهبردهای مشارکتی متوقف خواهد شد، بنابراین مشارکت تمامی مردم محلی در برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای یک ضرورت است.

ارزیابی موفقیت‌ها و اصلاح استراتژی:

وظایف بخش روابط عمومی و ارتباطات یکی از بنیادی‌ترین فعالیت‌های هر مجموعه به‌شمار می‌آید. ایجاد ارتباط دوسویه درون و برون سازمانی، انجام تبلیغات و کسب اطلاعات به روز و مفید از اهم این وظایف است. از آنجا که روابط عمومی پل ارتباطی سازمان و مخاطبان آن است در این جاده دو طرفه قادر است سیاست‌ها، برنامه‌ها و عملکردهای مجموعه را به مخاطبان از یک سو و نیازها، خواسته‌ها، دیدگاه‌ها و نظرات مخاطبان را به سازمان از سوی دیگر منتقل کند. هر چه شبکه توزیع و تقاضا، برنامه‌ریزی شده‌تر و منسجم‌تر باشد، اقدامات مجموعه و خواسته‌های مخاطبان بهتر ارائه شده و جایگاه هر دو ارتقا می‌یابد. لذا جهت پویایی بخش روابط عمومی، پایش و ارزیابی سالانه این بخش ضروری به نظر می‌رسد.

روش‌های پایش و ارزیابی سازگار با اقدامات پروژه منارید برای بررسی اثرات و دستیابی به خروجی مورد نظر در زمینه ارتباطات، آگاهی‌رسانی و اطلاع‌رسانی مدنظر است. با بهره‌مندی از روش‌های تحلیلی- آماری می‌توان به میزان دستیابی به هر کدام از استراتژی‌ها را معین کرد. تلفیق سه روش ارزیابی کمی، روش تحلیلی SWOT و تحلیل داده‌ها و بازخوردها با استفاده از ابزار بکارگرفته شده به بخش روابط عمومی پروژه منارید این امکان را می‌دهد که استراتژی‌ها و شاخص‌های آن را در صورت نیاز اصلاح کند. پایش و ارزیابی سالانه از نظر زمانی نیز دست‌اندرکاران پروژه را برای گزارش‌دهی‌ها آماده‌تر می‌کند.

در این بخش، کارشناس پایش و ارزیابی ملی پروژه به دستیار روابط عمومی کمک خواهد کرد تا ارزیابی درستی از وضعیت حصول استراتژی‌های بخش روابط عمومی بدست آید و سپس با بررسی نتایج، دستیار روابط عمومی اصلاحات لازم را اعمال خواهد کرد.